



OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală, 14 decembrie 2024 – Clasa a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Se dau textele:

Textul A

Miercuri, pe la cinci și jumătate, Munteanu Alessia a luat hotărârea eroică de a citi o carte. Pozele cu cărți și recenziile erau ultima modă pe Insta, așa că nu putea rămâne mai prejos.

Nu căuta o carte oarecare: voia cu tot dinadinsul să citească un roman. Un roman bun, cu care să se poată lăuda în fața celor aproape șase mii de urmăritori ai contului ei. Un roman, pe care, dacă-l abandona la jumătate, să-l poată relua fără probleme după câteva zile sau săptămâni, când îi revenea cheful de citit. Nu mai citise o carte dintr-a cincea și, spre surprinderea ei, și-a dat seama că avea emoții.

În primul rând, îi trebuia o copertă ca lumea, instagramabilă. S-a chiorât un pic prin biblioteca de acasă, unde a găsit doar chestii neserioase: literatură pentru copii mici, câteva benzi desenate și o culegere de matematică. Penibil.

Când a trecut la biblioteca părinților, a fost și mai rău. Citeau doar cărți motivaționale și de *self-help*, care arătau oribil.

S-a gândit dacă n-avea vreun vecin mai cult, dar singurul care mai citea câte ceva de la ei de pe scară era nea Vasile, portarul complexului lor de locuințe, care era abonat la *Gazeta Sporturilor* și la ziarul *Libertatea*. Cu greu s-ar fi putut considera că astea erau lecturi serioase sau bune de pus online.

Așa că a strâns din dinți și a mers la biblioteca școlii. Tot ce spera era să nu fie văzută de vreun coleg care s-o dea de gol în fața celorlalți. Mersul la bibliotecă te putea distruge social pentru multă vreme.

Biblioteca era o încăpere frumoasă și plină de cărți. E drept că era plină și de copii ciudați, care păreau să se simtă confortabil acolo, dar măcar avea de unde să aleagă.

Și-a trecut din mers degetele peste cotoarele colorate de la intrare, gândindu-se imediat ce mișto ar fi fost s-o filmeze cineva făcând asta, ca să aibă material și pentru TikTok. Poate data viitoare.

N-a fost așa ușor pe cum sperase. Multe dintre cărți erau jerpelite. [...]

Cărțile de groază ieșeau din discuție. [...]

Când se săturase de căutat, a zărit-o cu coada ochiului. *Aia* era! Coperta avea exact culorile potrivite, n-avea pagini multe și mirosea frumos. Ceva de vis! Era cartea perfectă. Meritase să-și petreacă niște zeci de minute într-un mediu insalubru, înconjurată de străini enervanți.

Singura problemă era că se afla în mâinile lui Ban Patricia. Dar asta n-avea s-o împiedice să pună mâna pe ea.

– Mama nu mi-a dat voie să o citesc. [...] A răsfoit-o înainte să mă apuc de ea, a făcut o față ciudată și mi-a spus s-o returnez.

– Bun. Asta am vrut să aud. O iau eu acum și-ți povestesc despre ce este vorba după ce-o termin, a zis Alessia și a părăsit biblioteca ținând-o victorioasă deasupra capului, ca pe un trofeu.

Nimic nu-i mai stătea în cale!

A ajuns acasă cu inima bătând mai să-i iasă din piept. S-a instalat comod în fotoliul de lângă geam. Și-a pregătit un pahar mare de suc, o farfurioară de prăjituri și perechea de ochelari șic pe care îi păstra pentru pozele pe care le pune pe Instagram. Atunci a primit mesajul pe telefon. După ce l-a citit a pus deoparte, aproape cu regret, cartea neînțeleasă și și-a luat laptopul.

Ionescu Clara o anunțase că tocmai s-a încărcat pe Netflix ultimul sezon al serialului lor preferat. De-abia aștepta să-l vadă, ca să aibă ce comenta a doua zi cu fetele!

Alex Moldovan – **Povestiri de citit pe sub bancă**

**Textul B**

Într-un oraș mare, pe o stradă largă, la etajul al treilea al unui bloc albastru, locuia o fetiță. Nu era nici prea înaltă, nici prea scundă. Culoarea părului ei era de un castaniu care vara bătea spre galben, iar toamna, spre roșcat. Poate că era un pic cam slăbuță, dar nu s-ar zice nici că era slabă de s-o ia vântul pe stradă. Fața îi era rotundă și ochii, căprui. Cel mai mult îi plăcea să citească, să asculte muzică, să se uite la filme, să deseneze, să se joace cu mingea, să sară coarda și să facă biscuiți cu ciocolată. [...]

Era cu o săptămână în urmă. Sakiz Sardunya se dusese la biblioteca școlii. În pauze, de câte ori avea ocazia, se oprea la bibliotecă. Iubea biblioteca. Se dusese de atâtea ori în acel loc, încât știa foarte bine unde se află totul. La intrare, pe partea dreaptă, găseai romanele de aventuri. Citise multe din ele. Pe raftul din față se aflau cărțile despre spațiul cosmic, iar pe raftul de jos cele despre natură și animale... Cărțile erau așezate în ordine alfabetică.

A înaintat îngândurată. Ce multe cărți erau! Voia să le citească pe toate. Oare omul poate să citească toate cărțile dintr-o bibliotecă? Câți ani i-ar fi luat să citească toate aceste cărți? Și mai era ceva: mereu apăreau altele noi. Iar bibliotecile se făceau numaidecât mai mari, ca și copiii. Nici măcar bibliotecara, doamna Aysel, nu citise toate cărțile.

Sakiz Sardunya s-a oprit în fața rafturilor cu literele C-D. Aici se afla un roman pe care voia să-l citească de mult: *Cuore*. A găsit cu ușurință cartea pe care o căuta și a luat-o din raft. Și-atunci i-a atras atenția un obiect strălucitor care se afla în spatele cărții. S-a apropiat și l-a privit cu atenție. Ce putea fi? [...]

Sakiz Sardunya știa că trebuie să dea globul doamnei Aysel. Sau măcar trebuia să îl lase în locul în care îl găsisese. Dar nu a putut. S-a uitat în stânga și în dreapta. Nu era nimeni în jur. Curiozitatea apăsa greu. Oare de ce globul era prăfuit? Era foarte vechi? Oare de unde venise?

În momentul acela s-a întâmplat ceva ciudat. Pietricelele de pe glob au început să pâlpâie. Sakiz Sardunya s-a dat speriată înapoi. Dar o voce din interiorul ei îi spunea că acel obiect ciudat ascunde un secret. Trebuia să-l descopere. Și-a luat inima în dinți și a pus globul în ghiozdan. După *Cuore* avea să vină din nou altă dată. S-a îndreptat spre ieșire. Exact în acel moment s-a auzit o voce:

– Sakiz Sardunya!

Aoleu! Era prinsă! Inima i-a sărit din loc. S-a întors. Pe coridor se afla doamna Aysel, bibliotecara. Pe față avea un zâmbet larg. Doamna Aysel o iubea mult pe Sakiz Sardunya.

– Pleci? a întrebat-o doamna Aysel.

– Da, doamnă.

– Mă mir! Văd că azi nu iei nicio carte, Sakiz.

Sardunya s-a înroșit:

– M-am hotărât să recitesc romanul pe care îl am deja.

Doamna Aysel a dat din cap:

– Mi se întâmplă și mie. Atunci când îmi place foarte mult o poveste vreau să o recitesc. Uneori chiar mă întristez când se termină. Alteori o citesc mai încet, să nu se termine.

– Și mie mi se întâmplă la fel, a spus Sakiz Sardunya.

– Întotdeauna recitesc cărțile care mi-au plăcut. Și știi ce? Rămân întotdeauna surprinsă. Pentru că atunci când le recitesc parcă nu mai sunt aceleași. Mi se par altfel.

Sakiz Sardunya a ascultat curioasă:

– De ce?

– Pentru că nu mai e la fel, m-am schimbat eu. În fiecare zi învățăm lucruri noi. Când citesc pentru întâia oară cartea, știu mai puține lucruri, la a doua citire, mai multe. Atunci când cititorul se schimbă, se schimbă și cartea pe care o citește el.

Elif Shafak – ***Fetița căreia nu-i plăcea numele său***

**Textul C**

Bibliotecile oferă mediul de siguranță al accesului la cunoaștere. Atât bibliotecile academice, cât și cele publice, școlare și comunale au acces deschis la informația solicitată de utilizatorii dornici să cunoască, să exploreze. Bibliotecile sunt destinate să ofere un spațiu neutru și adecvat, în care se înțelege această libertate de cunoaștere ca fiind cel mai bun mijloc de a conduce la reflecții critice și inovatoare.

Bibliotecile sunt centrul-motor al sistemului de inovare. De la stimularea literaturii și curiozitatea copiilor, către furnizarea informației la tinerii și studenții care doresc să devină experți și să susțină marile istorii științifice ale lumii și alte tipuri de cunoaștere, toate sunt indispensabile progresului. De asemenea, bibliotecile sunt gardienii trecutului ce conțin colecții rare de cărți, documente, manuscrise, ce sunt definatorii pentru fiecare civilizație în parte.

Scopul fundamental al acestor medii de învățare este acela de a încuraja curiozitatea utilizatorilor neobstrucționată de preconcepțiile și barierele fizice. Când aproape fiecare utilizator deține – astăzi – o bibliotecă cu acces full-text pe propriul device, rolul unei biblioteci fizice poate fi și mai important, nu doar un loc cu (re)surse, dar și un loc care poate crea un înțeles al cunoașterii pentru acestea.

Elena Zanet - *Provocările bibliotecii în societatea contemporană*

SUBIECTUL I**20 de puncte**

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Conțin hiat toate cuvintele din seria:
 - a. voia; lăuda; castaniu;
 - b. trebuia; biblioteca; material;
 - c. înaintat; interiorul; gardieni;
 - d. curiozitatea; curioasă; științifice.**2 puncte**
2. Conține doar cuvinte derivate seria:
 - a. neserioase, lecturi, deoparte;
 - b. farfurioară, serialului, slăbuță;
 - c. zâmbet, bibliotecile, copiilor;
 - d. pietricele, locuințe, (mă) întristez.**2 puncte**
3. Sinonimele potrivite în context ale cuvintelor subliniate în secvența: „În momentul acela s-a întâmplat ceva ciudat. Pietricelele de pe glob au început să pâlpâie. Sakiz Sardunya s-a dat speriată înapoi. Dar o voce din interiorul ei îi spunea că acel obiect ciudat ascunde un secret. Trebuia să-l descopere.” se află, în ordine, în seria:
 - a. clipa, bizar, să găsească;
 - b. timpul, obișnuit, să afle;
 - c. secundă, straniu, să ascundă;
 - d. interval, comun, să identifice.**2 puncte**
4. Paronimele sunt folosite corect în ambele enunțuri din seria:
 - a. Prințesa și-a pierdut un condor și nu putea umbla. Un condur zbura în văzduh.
 - b. Chirurghul a folosit instrumentarul. Are loc un concert instrumental.
 - c. Este un virtuos al pianului. Omul virtuoaz este de apreciat.
 - d. Evenimentul colinar îl interesează mult. Locuiește într-un ținut culinar.**2 puncte**

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile corecte la cerințele de mai jos:

5. Alcătuiește câte un enunț în care să apară omonimele cuvintelor subliniate în secvența: „Sakiz Sardunya știa că trebuie să dea globul doamnei Aysel. Sau măcar trebuia să îl lase în locul în care îl găsisese.” **2 puncte**
6. Transcrie pronumele din secvența: „Când se săturase de căutat, a zărit-o cu coada ochiului.”, precizându-i felul fiecăruia. **2 puncte**
7. Notează cazul cuvintelor subliniate în secvența: „Atunci când îmi place foarte mult o poveste vreau să o recitesc”. **2 puncte**



8. Menționează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: „Pietricelele de pe glob au început să pâlpeie.” **2 puncte**
9. Formulează un enunț interogativ în care substantivul „bibliotecă” să îndeplinească funcția sintactică de nume predicativ. **2 puncte**
10. Rescrie corect următoarea secvență: *Atitudinea fetei față de cărțile acelea poate fi criticabilă.* **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **40 de puncte**

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textele date:

1. Scrie un element de conținut comun celor trei texte-suport, valorificând câte o secvență din fiecare text. **6 puncte**
2. Formulează câte o idee principală din textele A și B. **6 puncte**
3. Precizează câte o trăsătură morală specifică fiecărei fete: Munteanu Alessia (textul A), Sakiz Sardunya (textul B), numind mijlocul de caracterizare. **6 puncte**
4. Transcrie două figuri de stil diferite din primul alineat al textului B, precizându-le. **6 puncte**
5. Comentează, în 70- 80 de cuvinte, o semnificație a secvenței selectate din textul B:
„Doamna Aysel a dat din cap:
– Mi se întâmplă și mie. Atunci când îmi place foarte mult o poveste vreau să o recitesc. Uneori chiar mă întristez când se termină. Alteori o citesc mai încet, să nu se termine.
– Și mie mi se întâmplă la fel, a spus Sakiz Sardunya.
– Întotdeauna recitesc cărțile care mi-au plăcut. Și știi ce? Rămân întotdeauna surprinsă. Pentru că atunci când le recitesc parcă nu mai sunt aceleași. Mi se par altfel.” **8 puncte**
6. Care este, în opinia ta, impactul rețelelor sociale, precum Instagram, asupra dezvoltării copiilor? Justifică-ți răspunsul, în 90 – 100 de cuvinte, prezentând două aspecte ale acestui impact și valorificând textul A. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **40 de puncte**

Scrie un text narativ, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o bibliotecă publică, legată de un obiect misterios. În redactarea textului, vei integra o secvență descriptivă, de minimum 40 de cuvinte, și o secvență dialogată de șase replici.

Vei primi **26 de puncte** pentru conținutul compunerii și **14 puncte** pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.